

10. februar 2017

Til regjeringen ved statsminister Erna Solberg og finansminister Siv Jensen

STATSBUDSJETTET FOR 2018

Internasjonale konvensjoner og avtaler forplikter Norge til å redusere klimagassutslippene og ta vare på naturmangfoldet. Så langt er vi ikke i rute for å nå Stortingets klimamål for 2020 eller målet om å stanse tapet av plante- og dyrearter innen samme år. Statsbudsjettet for 2018 må derfor representere et taktskifte i miljøpolitikken.

Vi har i løpet av kort tid fått to sentrale utredninger som må få konsekvenser for norsk klimapolitikk: rapporten fra grønn skattekomisjon og rapporten fra ekspertutvalget for grønn konkurransekraft. Ved å gjennomføre foreslåtte endringer fra disse to utvalgene vil det være mulig å redusere utslippene betraktelig, samtidig som vi sikrer statens inntekter og skaper arbeidsplasser. Det er på tide at myten om at god miljøpolitikk ikke er forenelig med god arbeidslivspolitik, legges død. Sannheten er at dersom vi ikke setter klare miljø- og klimakrav til industrien og andre næringer i Norge, vil vi tape i framtidens konkurransemarked.

Samtidig må vi ivareta det biologiske mangfoldet, og ikke minst må kunnskapen om naturen vår styrkes. Dessverre er verdifull natur ikke en fornybar ressurs, og om vi bygger den ned i dag, vil den være tapt for all framtid.

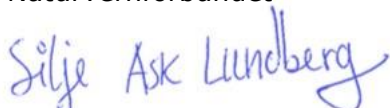
Vedlagt finner dere Naturvernforbundets krav til statsbudsjettet for 2018, sortert departementsvis.¹ Ta gjerne kontakt om noe er uklart.

Vi vil særlig trekke fram våre viktigste krav og løsninger for å ta vare på verdifull natur og å redusere klimagassutslippene:

- Intensiver arbeidet med grønne skatte- og avgiftsendringer, slik at utslipp av klimagasser reduseres, bylufta bedres og naturen tas bedre vare på
- Vri investeringene fra motorvei til jernbane
- Øk skogvernet til 750 mill. kroner i 2018, som økes til 1 mrd. kroner i 2019
- Øk kunnskapen om norske naturverdier til lands og til vanns ved å trappe opp kartleggingsarbeidet

Vi forventer at statsbudsjettet for 2018 presenterer beregninger over klimakonsekvensene av budsjettforslaget. Dette er avgjørende for å kunne styre i riktig retning.

Med vennlig hilsen
Naturvernforbundet

Silje Ask Lundberg
leder

Kopi: Partigruppene på Stortinget

¹ Alle forslag omtales i 2017-kroner, som betyr at de må prisjusteres til 2018-kroner.

Finansdepartementet (FIN)

Miljøavgiftene

Naturvernforbundets konkrete forslag

- CO₂-avgiftene (kap. 5508 post 70; kap. 5543 post 70) dobles i 2018, noe som vil øke det bokførte provenyet med om lag 5,5 mrd. kroner i 2017. Dette betyr at CO₂-avgiften på bensin øker med ca. 1 krone/liter og på diesel og fyringsolje noe mer.
- Veibruksavgiften på autodiesel (kap. 5538 post 71) økes til bensinnivå, målt etter energiinnhold, med 1,98 kroner/liter, slik at den blir på 5,84 kroner/liter. Dette vil øke det bokførte provenyet med om lag 4,4 mrd. kroner.
- Fritaket for veibruksavgift på biodrivstoff som ikke omfattes av omsetningspåbudet (kap. 5538 post 70–71), oppheves.
- Avgiften på elektrisk kraft (kap. 5541 post 70) økes med 50 prosent, med 8,16 øre/kWh, slik at den blir på 24,48 øre/kWh for ordinær sats. (Ordinær sats i Sverige i 2016 er på 29,20 øre/kWh (SEK).) Dette vil øke det bokførte provenyet med om lag 3,6 mrd. kroner. Avgiften økes ytterligere i 2019, til svensk nivå.
- Grunnavgiften på mineralolje mv. (kap. 5542 post 70) justeres i tråd med våre foreslåtte endringer i elavgiften og økes med 50 prosent, med 0,832 kroner/liter, slik at den blir på 2,495 kroner/liter. Dette vil øke det bokførte provenyet med om lag 0,7 mrd. kroner, et tall som påvirkes sterkt av hvordan arbeidet med utfasing av oljefyring går.
- Flypassasjeravgiften (kap. 5561 post 70) omgjøres til seteavgift og differensieres, slik at avgiftsnivået på de lengre utenlandsrutene, som gir store klimagassutslipp, minst dobles, og at det må betales avgift også på reiser inn til Norge. Dette vil øke det bokførte provenyet med om lag 1,5 mrd. kroner.
- Det innføres en ny avgift på deponi av mineralske masser på i gjennomsnitt 50 kroner/tonn, som gitt 10 mill. tonn avfall (som antakelig er et lavt anslag) gir et proveny på 0,5 mrd. kroner. Avgiften kan eventuelt skaleres fra f.eks. 35 til 150 kroner/tonn, avhengig av massens innhold av miljøgifter og andre skadelige stoffer samt av deponiløsning.
- I tråd med grønn skattekommisjons anbefaling fjernes reisefradraget, og satsen for skattefri kjøregodtgjørelse reduseres, slik at kompensasjonen i større grad tilsvarer de reelle, variable kostnadene. Provenyeffekten av dette vil være på om lag 2,2 mrd. kroner.
- CO₂- og NO_x-komponentene i engangsavgiften på personbiler økes ytterligere.
- CO₂- og NO_x-komponentene i engangsavgiften på varebiler økes til personbil-nivå.
- Det innføres engangsavgift på fritidsbåter, vannscootere og snøscootere etter samme prinsipp som for personbiler, med sterk vektning av klimagassutslipp og lokal forurensing, i tillegg til at bruksavgiftene økes.
- Grønn skattekommisjons forslag om sotavgift følges opp.
- Grønn skattekommisjons forslag om avgift på omdisponering av myr følges opp.
- Grønn skattekommisjons forslag om avgift på nitrogen og fosfor følges opp.
- Det innføres avgift på omsetning av både hvitt og rødt kjøtt og på oppdrettsfisk.
- Grønn skattekommisjons forslag om naturavgift følges opp.
- Reparasjon av utvalgte produkter som sko, klær, møbler etc. illegges merverdiavgift med nullsats.
- Ikke-økologisk mat får ordinær merverdiavgift, mens bare økologisk mat får beholde redusert sats.
- Unntaket fra fordelsbeskatning for gratis parkeringsplass betalt av arbeidsgiver oppheves.

Vi ber også Finansdepartementet utrede en ordning med «karbonavgift til fordeling». Utredningen må igangsettes snarest, med tanke på raskt implementering av ordningen.

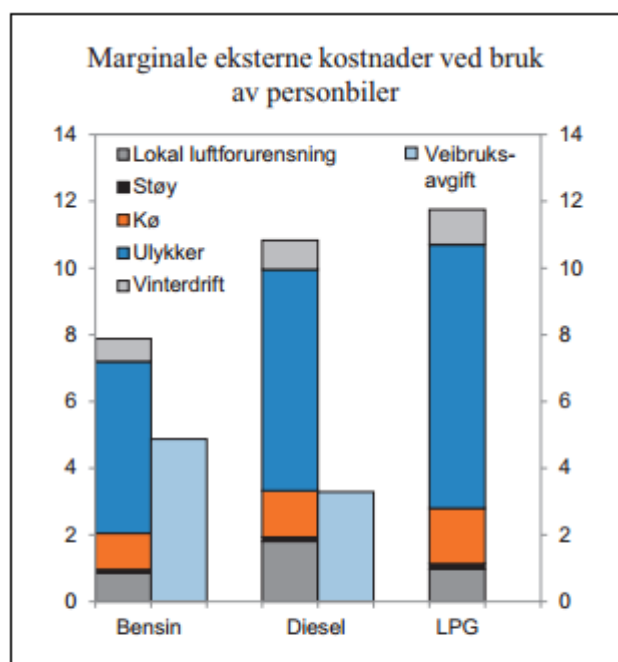
Begrunnelse

CO₂-avgiftene er for lave til å gi nødvendige insentiver til utslippskutt. I 2019 bør CO₂-avgiften være økt til minst 1500 kroner/tonn. For 2018 mener vi at satsene bør dobles i forhold til regjeringens forslag. Videre bør flere fritak og lave satser oppheves.

Det er et stort sprik mellom nivået på veibruksavgiftene og de gjennomsnittlige eksterne, marginale kostnadene fra veitrafikken (se figuren, fra NOU 2015: 15 *Sett pris på miljøet*). Vi støtter grønn skattekommisjon i at veibruksavgiftene må tilsvare de eksterne kostnadene. Dette bør skje i løpet av få år, og noe av avviket må dekkes gjennom veipricing i de større byområdene. På 2018-budsjettet må det viktigste være å øke veibruksavgiften på diesel opp på bensinnivå – av hensyn til både klima og lokal luftforurensing, og med tanke på målet om å flytte gods fra vei til sjø og bane, som undergraves ytterligere gjennom veiutbygging og innføring av modulvogntog på veinettet. At Norge er dømt i EFTA-domstolen for dårlig luftkvalitet, må resultere i snarlig handling, bl.a. med fokus på utslipp av nitrogenoksider (NO_x).

Veibruksavgiften skal dekke eksterne kostnader, utover CO₂-utslipp. Biodrivstoff gir ikke lavere veislitasje, og utslipp av NO_x er på om lag samme nivå som for vanlig diesel. I tillegg er det stor usikkerhet omkring klimaeffekten fra biodrivstoff. Vi støtter derfor grønn skattekommisjon i at også biodrivstoff må betale veibruksavgift.

Avgiften på elektrisk kraft er viktig for å gjøre energieffektivisering mer lønnsomt. I 2019 bør den ordinære satsen være økt til svensk nivå. Halve veksten tas i 2018. Samtidig må grunnavgiften på mineralolje økes tilsvarende, slik at olje ikke styrkes i konkurransen.

Figur 6.10 Marginale eksterne kostnader¹ ved bruk av personbiler og veibruksavgift på drivstoff. Klimagassutslipp er ikke medregnet. Landsgjennomsnitt i kroner per enhet drivstoff i 2014-priser

¹ Kostnadene er oppgitt i kroner per liter for bensen og diesel og i kroner per kg for LPG.

Kilder: Transportøkonomisk institutt, Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

Flypassasjeravgiften er et viktig virkemiddel mot utslippsveksten fra flytrafikken, der utenlandstrafikken har hatt den kraftigste veksten. Følgelig bør avgiften økes på utenlandsreiser og også innføres på reiser til Norge, ikke bare fra Norge. Avgiften bør også omgjøres til en setevavgift, slik at det blir mer attraktivt å kjøre færre, men fullere fly.

Dagens reisefradrag og skattefrie sats for kjøregodtgjørelse er subsidiering av reising. Vi foreslår at grønn skattekommisjons forslag om å fjerne pendlerfradraget følges opp.

Vi foreslår at det innføres avgifter overfor bergindustrien, som kan bidra til å redusere det store avfallsproblemet og de store arealinngrepene fra bransjen. Avgiftene må bidra til å fremme både driftsformer som gir lite avfall til ytre deponi, og alternativ bruk av overskuddsmassene. Dette vil føre til både mindre naturinngrep/miljøbelastning og lavere klimagassutslipp – og en bedre ressursutnyttelse. I første omgang foreslår vi ny miljøavgift på deponi av gruveavfall.

Taxfree-ordningen

Naturvernforbundets forslag

- Taxfree-ordningen avvikles, noe som kan gi et netto proveny (etter kompensasjon til Avinor) på i størrelsesorden 1 mrd. kroner (helårseffekt). Inngåtte avtaler mellom Avinor og taxfree-selskapet gjør imidlertid at endringene ikke kan iverksettes umiddelbart. Innføreselskvotene kan imidlertid trappes ned gradvis.

Begrunnelse

Den norske taxfree-ordningen er subsidiering av folks flyreiser. Naturvernforbundet har lenge ment at ordningen bør avskaffes. Vi ser ingen grunn til at den mest miljøskadelige transportformen fortsatt skal subsidieres på denne måten.

For å få tilstrekkelig effekt kan det være nødvendig at bortfallet av taxfree-salget ved norske flyplasser og på utenlandsferjer kombineres med en reduksjon i kvotene for tollfri innførsel. Grønn skattekommissjon anbefaler at tollfri innførsel av alkohol og tobakk oppheves helt.

Ifølge statsbudsjettet er det gjort et estimat som viser at taxfree-salget gir staten et provenytap på 2,2 mrd. kroner. Statsbudsjettet viser også at Avinor trenger 1,2 mrd. kroner for å dekke driftsunderskuddet på de små og mellomstore flyplassene. Vi forutsetter at dette underskuddet bevilges som et tilskudd til Avinor over statsbudsjettet, som kompensasjon for bortfall av taxfree-ordningen, som gjør at nettoprovenyet på bortfall av taxfree-ordningen blir på om lag 1 mrd. kroner. Det er også mulig å justere Avinors lufthavnsavgifter, noe som vil påvirke provenyet.

Skatt og avgift på utvinning av petroleum (kap. 5507 post 71 og 72)

Naturvernforbundets forslag

- Skatterefusjonsordningen i petroleumssektoren avvikles, for å unngå ytterligere subsidiering av letevirsomhet.

Begrunnelse

For at vi skal kunne følge Paris-avtalen og karbonbudsjettet for 1,5 grader, er det ikke forsvarlig med videre letevirsomhet og petroleumsutvinning fra nye felt på norsk sokkel. I dag tas det risiko ved å refundere letevirsomhet.

Grønn konkurransekraft anbefalte følgende: «Regjeringen bør vurdere hvordan et strengere klimaregime endrer risikoen knyttet til petroleumsvirksomheten. Økende usikkerhet knyttet til framtidig etterspørsel gjør at regjeringen bør vurdere behov for endringer i dagens petroleumregime. Dette for å sikre at fellesskapet ikke tar økende risiko i et marked med voksende etterspørselsusikkerhet.»

Grønn skattekommissjon skrev: «Utvalget mener prinsipielt at skatteutgifter og skattesanksjoner ved petroleumsvirksomheten bør fjernes for å unngå at samfunnsøkonomisk ulønnsomme investeringer gjennomføres og at den negative miljøpåvirkningen av oljeutvinning på norsk sokkel ikke blir større enn nødvendig.»

Utenriksdepartementet (UD)

Klima og miljø (kap. 166 post 72)

Naturvernforbundets forslag

- Midlene til klima og miljø økes til 1367 mill. kroner, som er 600 mill. kroner mer enn i 2017. Ekstra midler øremerkes det grønne klimafondet, som da får 1000 mill. kroner til disposisjon i 2018. I tillegg må det gis fullmakt til å øke bidraget til det grønne klimafondet ytterligere fram mot 2020.

Begrunnelse

Vedtaket fra klimaforhandlingene i Paris oppfordrer sterkt i-land til å øke sine bidrag for å nå målet om USD 100 mrd. innen 2020. Den lovte støtten må bestå av nye midler og ikke bare være «redefinering» av annen støtte. Det er også viktig at støtte ikke telles dobbelt i ulike politiske lovnader. Den beste måten å sikre dette på er å si at Norges klimastøtte i sin helhet er bidrag til det grønne klimafondet gjennom offentlig støtte. Denne støtten må videre være støtte ut over det eksisterende bistandsbudsjettet og målet om bruk av 1 prosent av BNI til utviklingshjelp.

Fornybar energi (kap. 166 post 74)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningen til energibistand økes til 850 mill. kroner (2015-nivå, prisjustert), som er 355 mill. kroner mer enn i 2017.

Begrunnelse

Å løse verdens energiutfordringer er avgjørende for klimavennlig utvikling, for å redusere store helseutfordringer og for å løfte store deler av verdens befolkning ut av fattigdom. Regjeringen har gradvis redusert bevilgningen siden 2014. Reduksjonen begrunnes med kritikken fra Riksrevisjonen om manglende måloppnåelse, spesielt når det gjelder å nå de fattigste med nye rene og moderne energitjenester. Naturvernforbundet har i flere år uttrykt det samme og er glad for at regjeringen vurderer anbefalingene fra Riksrevisjonen nøye. Utviklingen i det siste går imidlertid i feil retning, både ved at nivået på denne viktige bistanden reduseres, og ved at en større andel av midlene går til Norfund. Norfund bidrar riktignok til å mobilisere investeringer, men slik Riksrevisjonen har påpekt, når disse midlene i enda mindre grad de fattigste landene og de mest sårbare befolkningsgruppene. Sektorvis og resultatbasert tilnærming har et potensial til å utløse endringer som i større grad kommer prioriterte befolkningsgrupper til gode.

Justis- og beredskapsdepartementet (JD)

Miljøkriminalitet (kap. 440 post 01)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningen til Økokrim for å bekjempe miljøkriminalitet økes med 15 mill. kroner i forhold til 2017.

Begrunnelse

Miljøkriminalitet utgjør en alvorlig trussel mot naturmangfoldet. Ulovlig jakt og andre ulovlige avlivingsmetoder er et økende problem for mange rovdyr- og fugler samt flere andre arter. Ulovlig hogst, fiske, fangst av hummer, ulovlig motorisert ferdsel i naturen er andre problemer der JD må sterkere på banen. Vi observerer at fiskerioppsynet i det stille bygges ned langs kysten, når det motsatte er nødvendig. Når vi sammenlikner med annen kriminalitet, er sjansen for å bli tatt for miljøkriminalitet liten. Det kreves en betydelig økt satsing på oppsyn, kontroll og tilstedeværelse i felt for å begrense faunakriminalitet.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD)

Bærekraftig bolig- og byggkvalitet (kap. 581 post 77)

Naturvernforbundets forslag

- Ordningen videreføres, og bevilgningen til kompetansetilskudd til bærekraftig bolig- og byggkvalitet økes til 26 mill. kroner, som er 4 mill. kroner mer enn i 2017.

Begrunnelse

Ifølge statsbudsjettet for 2017 skal denne ordningen avvikles, til tross for at Stortinget har satt ambisiøse mål for redusert energibruk. Vi mener det er avgjørende at kompetansetilskuddsordningen styrkes og ikke reduseres. Disse midlene må videreføres og også økes i 2018. Vi foreslår at ordningen overføres til Direktoratet for byggkvalitet, som har overtatt fagansvaret for energi og miljø i bygg. Midlene må målrettes til kompetansetiltak for å innfri målet om 10 TWh energisparing samt til og for bildeprosjekter som f.eks. Futurebuilt.

Støtte til håndverkere for energiltak via Lavenergiprogrammet (kap. 587 post 70)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningen til Direktoratet for byggkvalitet økes til 22 mill. kroner, som er 15 mill. kroner mer enn i 2017. Ekstra midler øremerkes en ordning med støtte til håndverkere for gjennomføring av energiltak.

Begrunnelse

Håndverkere er viktige rådgivere for boligeier når det skal investeres i boligen. I dag har ikke denne yrkesgruppa et insentiv til å selge de gode energiløsningene. Det er flere barrierer for dette: Håndverkere oppfatter seg ikke som rådgivere/selgere, og å prøve ut nye løsninger som ikke er gjort tidligere, er forbundet med risiko. Ved å definere noen løsninger som håndverkere får støtte til, ville det bli et markedsinsentiv for å selge disse løsningene til boligeiere.

Vi foreslår at det opprettes et treårig prøveprosjekt for støtte til håndverkere som selger energieffektiviseringstiltak. Vi ber om at dette gis til Lavenergiprogrammet via Direktoratet for byggkvalitet. Lavenergiprogrammet har lang og god erfaring med å henvende seg til håndverkere og vil derfor ha et godt grunnlag for å administrere dette.

Bærekraftig byutvikling (kap. 590 post 61)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningen til bærekraftig byutvikling økes til 50 mill. kroner, som er 30 mill. kroner mer enn i 2017.

Begrunnelse

En helhetlig bolig-, areal- og transportplanlegging for bærekraftig og attraktiv byutvikling er svært viktig og bør derfor styrkes betraktelig. I mange tilfeller er pendling fra omliggende kommuner det som medfører det største klimagassutslippet, så tilskudd som legger opp til samarbeid er positivt. Samtidig bør det legges opp til at også kommuner utover de store sentraene har mulighet til å søke noe tilskudd. Det bør også gis tilskudd til aktiviteter som målrettes mot innbyggerne. Å øke posten vil gi norske kommuner større muligheter til å satse på bærekraftig byutvikling.

Belønningsordning for kommuner med energieffektive bygg (ny post)

Naturvernforbundets forslag

- Det opprettes en ny post etter modell av belønningsordningen til kollektivtransport til kommuner som gjennomfører energiltak i bygg. KMD får i ansvar å utrede og etablere ordningen, og det bevilges 100 mill. kroner til ordningen i 2018.

Begrunnelse

Stortinget har gjennom behandlingen av energimeldingen bedt regjeringen fastsette et mål om 10 TWh redusert energibruk i eksisterende bygg. Et bredt politisk flertall i komiteen skriver at dette målet skal nås innen 2030. Videre står det: «Komiteen registrerer at det er

et betydelig potensial for energieffektivisering i eksisterende bygningsmasse, og at realisering av dette potensialet krever et mangfold av virkemidler over tid.»

Det er om lag 125 mill. m² yrkesbygg i Norge, og av dem er 43 mill. m² eid av det offentlige, derav 24 mill. m² eid av kommunene. Kommunene er derfor en stor og viktig aktør. Rehabilitering av denne bygningsmassen vil være viktig for å redusere energibruken og kan også være forbilder som viser resten av bransjen hvilke løsninger som kan brukes. I energieffektiviseringsdirektivet skal rehabiliteringsraten av bygninger som eies eller benyttes av det offentlige, økes til 3 prosent. Hensikten er at disse bygningene skal være forbilder.

For å få opp satsing på energieffektiv rehabilitering mener vi offentlig bygningsmasse er svært viktig. Kommunene har også en god kunnskap om de lokale forholdene som er viktig for å se hvilke muligheter som kan utløses lokalt. Kommunene må forplikte seg på konkrete resultater de skal oppnå, enten i sin egen bygningsmasse eller hos private, og de får tilskudd etter dette. De beste planene er de som vil få støtte.

Viktige kriterier for å få støtte:

- Ambisiøs rehabilitering
- Betydelig reduksjon i energibruken
- Prosjektene skal ha overføringsverdi til resten av byggebransjen

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD)

Forbrukerarbeid (kap. 1.7., boks 1.5)

Naturvernforbundets forslag

- Regjeringen bør legge til følgende hovedsatsing på forbrukerområdet for 2018: «gjøre det enklere for forbruker å gjøre miljø- og etikkmedvetne val i kvardagen».

Begrunnelse

Det er mye vanskeligere å finne god informasjon om et produkts eller en tjenestes kvalitet enn pris. Særlig vanskelig er det å finne informasjon om hvilke produkter, tjenester og handlinger som til enhver tid er det mest miljøvennlige og etiske valget. Derfor er det viktig at departementet styrker arbeidet med å gjøre det enklere for forbrukere å gjøre miljø- og etikkbevisste valg. Dette vil samsvare med regjeringens satsing på å gi folk flest en enklere hverdag og mer velfungerende markeder og er i tråd med BLDs ønske om å styrke forbrukernes stilling.

Forbrukerpolitiske tiltak (kap. 865 post 70)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningen til tilskudd til forbrukerpolitiske tiltak økes til vel 5 mill. kroner, som er 4 mill. kroner mer enn i 2017.

Begrunnelse

Vi ber om at de ekstra midlene skal nyttes til å finansiere enkeltprosjekter, utredninger og utviklings- og informasjonstiltak som har særlig relevans for miljøvennlig og/eller etisk forbruk. I tråd med satsing på forbrukernes stilling og tiltak for å gjøre det enklere for folk flest å gjøre etiske og miljøvennlige valg, bør tilskuddspotten for forbrukerrettede tiltak økes. Mange aktører utenom det offentlige har viktige informasjonskanaler for å nå ut med forbrukerrelatert informasjon. Vi foreslår derfor at potten utvides, og at det gis mulighet til å gi støtte til andre tiltak innen miljøvennlig og/eller etisk forbrukerarbeid.

Nærings- og fiskeridepartementet (NFD)

Tilsyn, sikring og miljøtiltak ved gruver (kap. 906 post 01, 30 og 31)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningen til driftskostnader (post 01) økes til vel 48 mill. kroner, som er 5 mill. kroner mer enn i 2017, som øremerkes tilsyn.
- Sikrings- og miljøtiltak (post 30) økes til nær 10 mill. kroner, som er 3 mill. kroner mer enn i 2017.
- Øvre ramme til miljøtiltak ved Løkken gruver prisjusteres med utgangspunkt i øvre ramme i 2011, som bør resultere i at den i 2018 blir på om lag 215 mill. kroner.

Begrunnelse

Gruvedrift gir store utfordringer med naturinngrep og forurensing både i driftsfasen og lenge etterpå. Derfor er også Direktoratet for mineralforvaltnings tre første hovedmål å:

1. sørge for forsvarlig og bærekraftig forvaltning av mineralressurser
2. redusere miljømessige konsekvenser av tidligere mineraluttak
3. sørge for forsvarlige sikringstiltak

Likevel er direktoratets tilsynsvirksomhet blitt kraftig nedprioritert i seinere år. Det er viktig at arbeidet med tilsyn igjen prioriteres, spesielt fordi antall driftssøknader øker. Oppfølging av at eksisterende anlegg blir drevet forsvarlig, er viktigere enn raskest mulig utbygging.

Videre er det fortsatt store problemer med avrenning og forurensing fra gamle gruveområder, og viktig at denne potten økes. I tillegg er det viktig at arbeidet med miljøtiltak ved Løkken gruver videreføres i samsvar med tiltaksplanen, noe som tilsier at øvre ramme for miljøtiltak prisjusteres.

Landbruks- og matdepartementet (LMD)

Tilskudd til tømmerkaier og skogsveier (kap. 1149 post 71)

Landbrukets Utviklingsfond: skogsveier (kap. 1150 post 50)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningene til skogsveier reduseres med 150 mill. kroner.

Begrunnelse

Skoger med villmarkspreget er dokumentert å være biologisk svært viktige. Disse skogområdene har et biologisk mangfold som er sammenliknbart med naturreservat og nasjonalparker og dobbelt så stort som i vanlig drevne skoger. Bygging av skogsveier er den største trusselen mot villmarka. Bare 2,4 prosent av skogarealet er eldre enn 160 år. Disse gammelskogene og de verdifulle INON-områdene må derfor vernes og ikke åpnes gjennom bygging av skogsveier og hogst. Ved å gi tilskudd til økt hogst og veibygging i bratt terreng subsidierer regjeringen i tillegg tiltak som vil føre til økt flomfare, skred og erosjon og er dermed svært uheldig politikk med hensyn til klimatilpasning og sikkerhet.

I statsbudsjettet for 2017 er det satt av 214 mill. kroner til skogbruk av midlene til Landbrukets Utviklingsfond. Vi foreslår at det blir stilt strengere krav til hvor det blir gitt støtte til bygging av skogsveier og taubane, og at bevilgningen reduseres. Alle miljøfiendtlige subsidier må fjernes, og støtte må kun gis tiltak som ivaretar og bedrer skogen som livsmiljø.

Skog-, klima- og energiltak (kap. 1149 post 73)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningen til tilskudd til skog-, klima- og energiltak, som er på vel 48 mill. kroner, omgjøres til reelle klimatiltak, som f.eks. tilskudd til utstakt bruk av lukka hogstformer og å forlenge omløpstida på et skogbestand før det hogges.

Begrunnelse

Det skal i 2017 brukes 48 mill. kroner til «klimatiltak i skog», som tettere planting etter hogst, gjødsling, skogplanteformidling samt skogplanting på nye arealer. Dette er midler som burde vært brukt på tiltak med direkte og kjent positiv klimaeffekt.

Forskning viser at økt tilførsel av næring, særlig nitrogen, gir betydelige vegetasjonsendringer, der noen få arter blir dominante og mange andre forsvinner. Utnyttelse av skogens ressurser må skje på naturens premisser. Gjødsling vil få negative konsekvenser for naturmangfold og gir heller ikke spesielt gode eller kostnadseffektive klimaresultater. Mykorrhiza-soppen har vist seg å være langt viktigere for [lagring av karbon i skogsjord](#) enn tidligere forstått, og det er fare for at gjødsling, som skulle være et klimatiltak, faktisk reduserer skogens karbonlagring.

Økt flatehogst fører til store og økende karbonutslipp fra skogsjord og skogen som økosystem. Det tar lang tid for en ny skog å «tilbakebetale» karbonutslipp som flatehogst gir, kanskje så mye som 90–150 år. De beste metodene å bruke skogen mest effektivt på i klimaarbeidet de nærmeste tiår er:

1. La skogen stå lenger for å binde mer karbon før den hogges
2. Verne mer skog som binder og lagrer karbon i mange hundre år
3. Unngå klimaødeleggende flatehogst og sats heller på lukka hogst, som gir en levende skog med varierende alder, som opprettholder og øker karbonlageret i skogsjorda, et tiltak som også er bra for biologisk mangfold, rekreasjon og friluftsliv

Samferdselsdepartementet (SD)

Riksveginvesteringer (kap. 1320 post 30)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningene til riksveginvesteringer (kap. 1320 post 30 utenom bompenger) reduseres til 12 322 mill. kroner, som er 2000 mill. kroner mindre enn i 2017. Spesielt viktig blir det å hindre videre detaljplanlegging og/eller oppstart av nye motorveiprojekt parallelt IC-strekningene og inn mot storbyområdene.
- Bevilgningen til bygging av gang- og sykkelveier økes til 750 mill. kroner, som er 273 mill. kroner mer enn i 2017. De ekstra midlene omprioriteres internt på post 30 og tas fra store veitbygginger.

Begrunnelse

Store veitbygginger igangsettes, som innebærer at satsingene på jernbane undergraves, og at biltrafikken øker. Dette rimer dårlig med målet i klimaforliket om at veksten i persontransporten i byområdene skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange. I tillegg skaper motorveitbyggingene store naturinngrep og nedbygging av matjord. Isteden må andelen av riksveginvesteringene som går til gang- og sykkelveier, økes.

Tilskudd til gang- og sykkelveier (kap. 1320 post 63)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningen til tilskuddsordningen for gang- og sykkelveier økes til 500 mill. kroner, som er 378 mill. kroner mer enn i 2017.

Begrunnelse

Det er et stort behov for å legge til rette for sykling i byene. Bare i de ni største byene er behovet for midler til dette anslått til 60 mrd. kroner i perioden 2018–2029. Mye av dette vil ikke dekkes av riksveginvesteringene. Tilskuddsordningen er derfor svært viktig.

Nye Veier AS (kap. 1321 post 70 og 75)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningene til Nye Veier AS, som er på 3075 mill. kroner i 2017, strykes helt.

Begrunnelse

Nye Veier har fått i oppdrag å bygge motorveier i korridorer der jernbanen bør prioriteres, i tillegg til at utbyggingene har store negative konsekvenser for natur og matjord. Vi ser ikke behov for et selskap som skal ha som formål å øke omfanget av motorveitbygging. Statens vegvesen bør få i oppdrag å avvikle selskapet og overta eventuelle forpliktelser som må utføres, noe som dekkes av midler på kap. 1320 post 30.

Belønningsordningen (kap. 1330 post 61 og 64) / Bymiljøavtaler (kap. 1320 post 30)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningen til belønningsordningen for bedre kollektivtransport mv. i byområdene (kap. 1330 post 61 sammen med post 64 i sum) økes til 2076 mill. kroner, som er 500 mill. mer enn i 2017.
- I tillegg må de inngåtte bymiljøavtalene følges opp og flere avtaler komme på plass.

Begrunnelse

Oppfølgingsgraden for bymiljøavtalene etter første fireårsperiode i Nasjonal transportplan 2014–2023 er på bare 14 prosent. Det er svært lavt og følgerlig kritikkverdig. Belønningsordningen gir de større byene mulighet til å satse mer på kollektivtransport for å innfri klimaforlikets nullvekstmål m.m., og den premierer kommuner som prioriterer lokale tiltak som begrenser biltrafikken og dermed bedrer miljøet. Midlene kan brukes til både investeringer og drift og bør derfor kunne økes betydelig, uten store planprosesser. Ordningen bør gradvis utvides til å gjelde flere byer og bør i 2018 også omfatte mellomstore byer som i dag faller utenom ordningen. De ekstra midlene er tiltenkt post 61 og post 64.

Kjøp av persontransport med tog (kap. 1352 post 70)

Naturvernforbundets forslag

- Det innføres en ny bonusordning for langdistansetog (også for kommersielle tog som ikke mottar tilskudd), som premierer togoperatørene til å oppnå trafikkvekst. Bevilgningen til kjøp av persontransport med tog økes av den grunn med 20 mill. kroner, eventuelt som en egen post.

Begrunnelse

Det er gledelig at regjeringen satser på et bedre togtilbud. Likevel trengs det insentiver for at NSB skal utvikle togtilbudet slik at det blir flere togpassasjerer, også på langdistansetrekningene, der klimaeffekten av jernbanetransport er stor. En bonusordning for dette vil kunne gjøre det lønnsomt å tilby flere avganger og/eller økt kapasitet på avganger som i dag ofte er utsolgt.

Kjøp av infrastrukturtenester (kap. 1352)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningen til drift og vedlikehold av jernbanenettet (post 71) økes til 7822 mill. kroner, som er 700 mill. kroner mer enn i 2017. Ekstra midler skal

primært brukes til fornying på vedlikeholdsbudsjettet samt til godstiltak, der midlene også må kunne brukes på planlegging eller investeringer (post 72 og 73).

Begrunnelse

Behovet for økt vedlikehold av jernbanenettet er godt dokumentert og må prioriteres, sett i lys av utfordringene det norske jernbanenettet sliter med, der feil på infrastrukturen gjør toget upålitelig og svekker jernbanens konkurransekraft innen både person- og godstrafikken. Det bør også settes av mer penger til spesifikke godstiltak, alt fra små tiltak som gir rask effekt, til planlegging av større prosjekter som skal starte i 2018. Dette er viktig for å innfri politiske mål om å flytte gods fra vei til bane og er dermed også et viktig miljøtiltak.

Det er positivt at det brukes betydelige midler på planlegging av nye prosjekter. Vi vil imidlertid presisere at det for Ringeriksbanen må utredes alternativer til den valgte løsningen via Kroksund. I påvente av bedre konsepter for Ringeriksbanen bør en del av de tiltenkte midlene til detaljplanlegging av Ringeriksbanen heller brukes til planlegging av godstiltak og til å starte arbeidet med konseptutredninger for jernbanenettet mellom landsdelene.

Klima- og miljødepartementet (KLD)

Frivillige organisasjoner (kap. 1400 post 70)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningen til frivillige organisasjoner og allmennyttige stiftelser økes til vel 65 mill. kroner, som er 8 mill. kroner mer enn i 2017.

Begrunnelse

Arbeidsoppgavene til de frivillige miljøorganisasjonene har økt kraftig. Mens utbyggerne har mulighet til å snakke sin sak, vil andre hensyn som ivaretagelse av utrydningstruede arter eller spesielle naturtyper ha behov for at frivillige organisasjoner gir dem en stemme. De frivillige organisasjonene er svært viktige i arbeidet med å få folk ut i naturen og til å bli glade i den. For å kunne følge opp de formidable arbeidsoppgavene trenger frivillige miljøorganisasjoner betydelig mer støtte. Samtidig har det blitt vanskeligere å få støtte fra privat sektor pga. trangere økonomi. Det er derfor ekstra viktig med støtte fra det offentlige. Som et absolutt minimum må dagens bevilgningsnivå prisjusteres.

Miljøovervåking og miljødata (kap. 1410 post 21)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningen til miljøovervåking og miljødata økes til 363 mill. kroner, som er 100 mill. kroner mer enn i 2017. Ekstra midler øremerkes arbeidet med et økologisk grunnkart for Norge (75 mill. kroner ekstra, altså 170 mill. kroner til disposisjon i 2018) og arbeidet med overvåking og kunnskapsinnhenting for vannmiljøet (25 mill. kroner mer enn i 2017).

Begrunnelse

Det haster å få oversikt over artsmangfold og verdier i norsk natur. Derfor ba Stortinget ved behandling av Meld. St. 14 (2015–2016) *Natur for livet* regjeringen om å «styrke arbeidet med et økologisk grunnkart med naturtyper, arter og landskapstyper», og at det trengs «betydelig økt innsats for å følge opp dette.» Komiteens flertall mente videre at «det bør ferdigstilles et økologisk grunnkart for Norge med naturtyper, arter og landskapstyper innen utgangen av 2025». Statsbudsjettet for 2018 må sikre midler som sannsynliggjør måloppnåelsen.

Artsmangfoldet (kap. 1410 post 54; kap. 1420 post 21 og 82)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningen til spesielle driftsutgifter (kap. 1420 post 21) økes til 275 mill. kroner, som er 50 mill. kroner mer enn i 2017. Ekstra midler øremerkes en handlingsplan for å fjerne de mest uønskede fremmede artene fra naturen.
- Bevilgningen til truede arter og naturtyper (kap. 1420 post 82) økes til 95 mill. kroner, som er 20 mill. kroner mer enn i 2017.

Begrunnelse

Et rikt artsmangfold er en forutsetning for velfungerende økosystem og gjør oss i bedre stand til å møte et klima i endring. Tapet av arter er nå urovekkende høyt, og det haster å sette i gang tiltak for å bevare truede natur. Arbeidet med aktivt å fjerne fremmede arter, særlig fra verneområder, må intensiveres. Pøbelgran som sprer seg i verneområder og sårbare naturtyper langs kysten, må fjernes. Arbeidet med å gi beskyttelse til planter og dyr samt naturtyper som trues av utryddelse, må intensiveres. Derfor foreslår vi det å øke bevilgningene til truede arter og naturtyper (prioriterte arter og utvalgte naturtyper).

Vannressursforvaltning (kap. 1420 post 22 og 70)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningen til statlige vannmiljøtiltak (kap. 1420 post 22) økes til 328 mill. kroner, som er 30 mill. kroner mer enn i 2017. Ekstra midler øremerkes arbeidet i vannområdene under generell vannforvaltning (underpost 22.3).
- Bevilgningen til tilskudd til vannmiljøtiltak (kap. 1420 post 70) økes til 130 mill. kroner, som er 75 mill. kroner mer enn i 2017.

Begrunnelse

KLD godkjente 1. juli 2016 de første vannforvaltningsplanene for hele landet, et omfattende og langsiktig prosjekt som skal oppdateres hvert sjette år fram til 2033. Det er nå, i perioden 2016–2021, vi begynner å gjennomføre tiltak for å innfri planenes miljømål. For å ha nok ressurser til dette arbeidet må eksisterende stillinger opprettholdes, og flere stillinger opprettes til dedikerte fagfolk i vannområdene og vannregionene.

Det må gjennomføres kostnadseffektive miljøtiltak i de ulike sektorene for å nå miljømålene satt i vannforvaltningsplanene. Statlige midler til gjenoppretting av robuste vassdrag, våtmarker, sumpskog, flommarkskog, ravinelandskap og kantsoner langs vann og vassdrag vil være god investering for både klimatilpasning, naturmangfold, flomsikring og folkehelse.

Skjøtsel i verneområder (kap. 1420 post 31)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningen til skjøtselstiltak i verneområder økes til 114 mill. kroner, som er 40 mill. kroner mer enn i 2017.

Begrunnelse

Det er et betydelig behov for å øke innsatsen med aktive skjøtselstiltak i våre verneområder, for å sikre at verneverdiene ikke ødelegges av fremmede arter, gjengroing og annen menneskeskapt påvirkning. I mange verneområder er det behov for tilrettelegging og kanalisering av ferdsel for å unngå slitasje på verdifull natur. Enkle tiltak som forsterking av stier, klopping og steinsetting bidrar til å gjøre natur- og friluftsopplevelsene lettere tilgjengelige for folk. Samtidig kan slike enkle grep redusere slitasje i sårbare natur og sluse folk utenom sårbare lokaliteter, både i verneområder og i andre mye brukte friluftsområder. God skilting og god informasjon om ferdsel i nasjonalparker og landskapsverneområder er et nødvendig tiltak, og det er viktig at Statens naturoppsyn sikres nok ressurser både til informasjon og oppsyn.

Nasjonalparker (kap. 1420 post 34)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningen til nye nasjonalparker økes til 78 mill. kroner, som er 25 mill. kroner mer enn i 2017.

Begrunnelse

Norsk institutt for naturforskning kom for noen år siden med en rapport som konkluderte med at Norge var for dårlige til å verne natur i lavlandet, nær kysten. Her er ofte artsrikdommen stor. Det fins i dag planer om flere nasjonalparker som kan bidra til å rette opp disse manglene. I tillegg ønsker vi fortgang i arbeidet med flere nye nasjonalparker, slik som Preikestolen og Østmarka. Vi forslår at det utarbeides en supplerende nasjonalparkplan innen 2020, med forslag til nye nasjonalparker som kan sikre at et representativt utvalg av norsk natur vernes som nasjonalparker. Her bør det bl.a. vurderes om enkelte eksisterende landskapsvernområder burde få nasjonalparkstatus.

Skogvern (kap. 1420 post 35)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningen til skogvern økes til 750 mill. kroner, som er 308 mill. kroner mer enn i 2017.

Begrunnelse

Boreal skog er et av verdens største karbonlager. Bare i Norge holder skogen på 7 mrd. tonn CO₂. Halvparten av våre rødlista arter lever i skog, og en firedel av våre rødlista naturtyper er skogtyper. Skogvern er viktig for bevaring av naturarven, og det er samtidig et svært vesentlig klimabidrag. Stortinget har gått inn for et mål om å verne 10 prosent av skogen. Dette må følges opp. Bevilgningene i 2019 må økes til 1000 mill. kroner.

Skogplanting (kap. 1420 post 37)

Naturvernforbundets forslag:

- Bevilgningen til skogplanting, som er på 14 mill. kroner i 2017, strykes helt.

Begrunnelse

Klimaeffekten av å hogge bjørk og lauvskog for å plante gran er svært tvilsom og heller ikke dokumentert. Lauvskog har trolig en større bindende effekt på jordsmonnet enn bartrær, da rotsystemet til lauvtre generelt går dypere ned i jordsmonnet enn bartrærøttene. Treslagsskifte til gran i slike områder er derfor ugunstig med tanke på å begrense jorderosjon og jordras samt regulere vann. I tillegg har utplanting av skog på nye arealer store konsekvenser på stedegent naturmangfold. Store områder av kystlynghei trues av spredning av gran fra plantefelt. Skulle bevilgningen likevel opprettholdes, må det presisere at det ikke skal gis midler til utplanting av fremmede treslag, inkludert norsk gran i områder på Vestlandet og nord for Saltfjellet der den ikke finnes naturlig.

Klimatiltak (kap. 1420 post 61)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningen til tilskudd til klimatiltak og klimatilpasning økes til 207 mill. kroner, som er 50 mill. kroner mer enn i 2017. Ekstra midler øremerkes Klimasats-ordningen.

Begrunnelse

Det var satt av 100 mill. kroner til Klimasats-ordningen i 2016, og det kom inn 332 søknader. Potten bør økes for 2018, slik at flere kommuner kan få støtte og gjennomføre gode klimatiltak.

Marin forsøpling (kap. 1420 post 71)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningen til å redusere marin forsøpling økes til 100 mill. kroner, som er 55 mill. kroner mer enn i 2017.

Begrunnelse

Det må bli penger til større aksjoner i regi av kommuner, friluftsråd og andre på utilgjengelige lokaliteter. Her vil vi blant annet trekke frem Kystlotteriet som Naturvernforbundets fylkeslag i Østfold har satt i gang. Dette vil også gi lokale arbeidsplasser. Bevilgningen bør kunne brukes til refusjon av utlegg fra kommuner og andre offentlige etater lokalt. Konseptet «fishing for litter» startes i Norge, og det bør da vurderes å bruke midler på å betale fiskerne for å levere fra seg søppel, i motsetning til dagens ordning, hvor de må betale for dette.

Verdsarvområde, kulturlandskap og verdiskaping naturarv (kap. 1420 post 81)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningen til verdsarvområde, kulturlandskap og verdiskaping naturarv økes til 73 mill. kroner, som er 25 mill. kroner mer enn i 2017. Ekstra midler øremerkes utvalgte kulturlandskap i jordbruket, som da får 45 mill. kroner til disposisjon i 2018.

Begrunnelse

Bevilgningene til skjøtsel av kulturlandskap er viktig for å nå målet om 100 utvalgte kulturlandskap innen 2020. En del av de ekstra midlene kan bevilges over LMDs kap. 1150 post 50.

Naturinformasjonssenter (kap. 1420 post 85)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningen til naturinformasjonssenter økes til 81 mill. kroner, som er 25 mill. kroner mer enn i 2017.

Begrunnelse

Naturinformasjonssentre er viktige for å øke forståelsen for å ta vare på naturen og naturmangfoldet. Sentrene retter seg mot både lokalbefolkningen og turister. Vi ønsker flere sentre og har bl.a. forslått et natursenter i Guovdageaidnu/Kautokeino, en kommune med en rik natur og en rik naturbrukstradisjon, som omfatter reindrift, jakt, fiske og bruk av forskjellige planteressurser samt bergverksdrift. Når regjeringen kutter i midler til offentlig naturveiledning er det ekstra viktig at naturinformasjonssentrene får mer midler til informasjonsarbeid.

Klima- og skogsatsing (kap. 1482)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningen til klima- og skogsatsing økes til minst 4000 mill. kroner, som er 1118 mill. kroner mer enn i 2017.
- Bevilgningen trappes gradvis opp, til 6000 mill. kroner i 2020.

Begrunnelse

For at vi skal lykkes med Paris-avtalens mål og bærekraftsmålene, må et av verdens mest effektive klimatiltak trappes opp. Norge har en unik posisjon til å fortsette å lede an, men de siste to års reduserte bevilgning til regnskogbevaring er et skritt i feil retning.

I fjorårets budsjettproposisjon skriver Klima- og miljødepartementet at bevilgningsreduksjonen vil føre til lavere framdrift enn planlagt, samt at den ikke gir rom for

større nye partnerskap og satsinger. Det er et stort behov for å satse mer i land hvor Norge nylig har inngått avtaler, og å inngå nye avtaler med flere regnskogland. Det er også behov for en større bevilgning i framover, for å kunne betale for verifiserte utslippsreduksjoner i de allerede eksisterende partnerskapene.

For å innfri 1,5-gradersmålet i Paris-avtalen må verdens kollektive klimainnsats økes kraftig. De planlagte klimatiltakene som er meldt inn gjennom nasjonalt fastsatte bidrag, vil kun føre til at en firedel av nødvendige utslippskutt blir realisert. Det haster derfor med å oppjustere ambisjonene og utløse nye tiltak gjennom økt klimafinansiering.

Olje- og energidepartementet (OED)

Seismiske undersøkelser (kap. 1810 post 21)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningen til kartlegging, seismikkundersøkelser og andre geologiske datainnsamlinger, som er på 37 mill. kroner i 2017, strykes helt.

Begrunnelse

Det grønne skiftet innebærer en overgang fra fossile energiressurser og over til mer bærekraftige alternativer. Det er derfor svært skuffende at regjeringen legger opp til økt petroleumsvirksomhet i nye havområder. Nylig publiserte Oil Change International en rapport som anslår at vi ikke vil være i stand til å innfri Paris-avtalens mål med den olje-, kull- og gassvirksomheten som i dag er i drift. Videre slår den fast at klimaavtalens mål ikke kan innfris, dersom vi «bare» stanser all kullutvinning globalt. Det betyr at vi ikke kan åpne nye olje- og gassfelt. Samtidig er vi nødt til å fase ut eksisterende olje- og gassutvinning.

Petoro AS (kap. 1815)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningen til administrasjon (post 70) reduseres til 331 mill. kroner (samme beløp som i 2015), som er 13 mill. kroner mindre enn i 2017.
- Bevilgningen til administrasjon av Petoro Iceland AS (post 72), som er på nær 2 mill. kroner i 2017, strykes helt.
- Bevilgningen til statlig deltakelse i petroleumsvirksomhet på islandsk kontinentalsokkel (post 73), som er på vel 7 mill. kroner i 2017, strykes helt.

Begrunnelse

Petoro burde gjennom SDØE konsentrere seg om eksisterende olje- og gassfelt snarere enn utvikling av nye felt i nordområdene. I stedet for å jobbe for bedre lønnsomhet for Johan Castberg bør prosjektet skrinlegges. Ut fra denne strategien vil en god del ressurser frigjøres også i administrasjonen hos Petoro. Vi mener derfor at post 70 bør reduseres.

Videre er vi sterkt kritiske til at Norge er involvert i utvikling av petroleumsutvinning på islandsk sokkel. Norge bør umiddelbart trekke seg ut av dette engasjementet og legge ned datterselskapet Petoro Iceland. Vi foreslår at post 72 og post 73 strykes helt.

Energifondet (kap. 1825 post 50) og 10 TWh energisparing

Naturvernforbundets forslag

- Midlene som overføres Energifondet, økes til minst 2836 mill. kroner, som er 250 mill. kroner mer enn i 2017. 500 mill. av dette øremerkes støtte til energitiltak i boliger. Behov for økt innsats på andre områder kan tilsi at totalsummen må økes ytterligere.

Begrunnelse

Vi hadde forventninger til at Stortingets vedtak om et mål om 10 TWh redusert energibruk i eksisterende bygg, ville bli fulgt opp i statsbudsjettet for 2017. Regjeringen meldte isteden at den først vil komme tilbake med dette i statsbudsjettet for 2018.

Det foreligger omfattende utredninger om energieffektivisering i bygg, og det er svært uheldig at regjeringen utsetter oppfølging av Stortingets vedtak. For å nå målet trengs det en styrking av dagens virkemidler på området og nye grep.

Enova har fått flere oppgaver i det siste. Dagens ordning i Enova med støtte til energiltak i husholdninger har ikke gitt tilstrekkelige resultater. Enovas støtteordning må økes og utvides til flere tiltak. Boligselskap må også inkluderes i ordningen

Se også forslag for å innfri målet om 10 TWh energisparing under omtalen av KMDs budsjett.

Norges Forskningsråd (kap. 1830 post 50)

Naturvernforbundets forslag

- Bevilgningen til petroleumsforskning gjennom Norges forskningsråd reduseres til 684 mill. kroner (samme beløp som i 2015), som er 178 mill. kroner mindre enn i 2017.
- Gjenværende midler prioriteres til MARINFORSK, Forskningscentre for miljøvennlig teknologi samt ENERGIX.

Begrunnelse

Det er positivt at regjeringen satser på forskning. Samtidig vil forskning på økt petroleumsaktivitet og nye funn i arktiske havområder bidra til økte klimagassutslipp og bremse det grønne skiftet. Forskningsmidler må derfor brukes for å stimulere alternative og bærekraftige løsninger, snarere enn videre satsing på fossile energikilder.